

Це ж саме місце на карті передвоєнній. Міст через Конку ми позначили стрілкою. Зверніть увагу на те, як докорінно змінилася місцевість із створенням штучного моря.

Відстань між насічками, визначена за GPS – 988 м по прямій лінії. Якщо міряти по дорозі, вийде близько 1100 метрів, що дорівнює чверті французького льє. Уявляється, як хтось мож-

Отже, ще не всі крапки над «і» розставлено. І в переносному і в прямому сенсі – нагадаємо що літера «І» нової насічки крапки не має. Пошуки і дослідження тривають!

ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Вілінов Ю., Шишков С. Реквієм за втраченою пам'яткою // Мелітопольський краєзнавчий журнал, №2, 2013, с. 40-43
2. Шак В. Татьяна Кобзарь вышила рушник по публикациям МИГа // МИГ, №17, 24.04.2014.

ЗАПИТАННЯ? ВІДПОВІДЬ!

ХТО ТАКІ МЕННОНІТИ?

Ваш журнал декілька разів друкував статті або просто згадував про меннонітів. Звідки вони узялися? Якої були національності?

Володимир Білаш (Мелітополь)

На прохання редакції читачу відповідає Алла Миколаївна Крилова, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії Мелітопольського державного педагогічного університету ім. Б. Хмельницького.

Менноніти – це релігійна спільнота, коріння якої тягнеться у XVI століття, період розколу християнської церкви та розквіту Реформації. Саме тоді ця група

набула виразних контурів певного релігійного товариства. Заснував її Менно Сімонс, приходський католицький священик, котрий через деякі обставини, відмовився від сану.

Самої спільноти він не створював, а лише об'єднав релігійні гуртки. За його ім'ям їх членів почали називати меннонітами.

Їх етнічну належність (національність) обговорювали неодноразово. При цьому, як правило, меннонітів відносили до німців, хоча вони вважали себе голландцями [1, с. 22].

Що треба врахувати, щоб вирішити це питання?

- Формування спільноти проходило у місцях розселення фрізів та фламандців, головним чином – на території сучасних Нідерландів [1, с. 14; 4, с. 43].

- Рідною мовою меннонітів є голландська. Перехід їх на німецьку мову стався тоді, коли вони оселилися у Марієнвердерській низині, де населення розмовляло на нижньонімецькому наріччі. Голландська ж мова сформувалася якраз на його основі. Тож, менноніти легко перейшли в спілкуванні на нижньонімецьку [1, с. 19].

- До 1760-х років у меннонітських церквах Данцига і близьких сіл службу правили на голландській мові, але поступово і богослужіння переходило на німецьку.

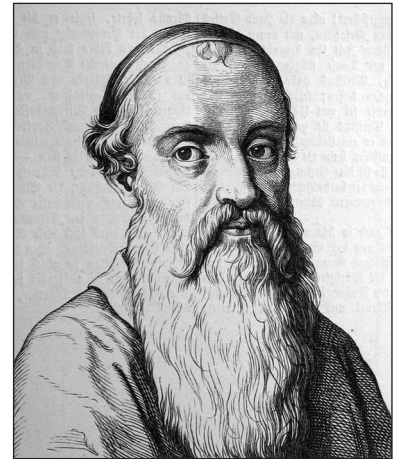
- Після 1772 року, в зв'язку з переходом меннонітів під владу Пруссії, серед них почала поширюватися верхньонімецька мова – офіційна мова Пруссії [3, с. 47].

- Справжні етнічні німці переселилися у Північне Приазов'я із прирейнських німецьких держав зовсім окремо від меннонітів [2, с. 217-220].

Отже, етнічно менноніти є вихідцями з населення Голландії.

На батьківщині основна діяльність менноніти розгорнулася саме тоді, коли християнство активно переслідувалося. Пилип II, іспанський король, який правив тоді і Нідерландами також, надзвичайно посилив інквізицію. Це змусило меннонітів шукати притулок у іншій країні. Вони знайшли його

Менно Сімонс.
1554 рік.
(Фото з сайту
ru.wikipedia.org)

у Польщі. Переселення почалося 1540 року. Ставши польськими підданими, вони оселилися у гирлі річки Висли. Потім селища меннонітів з'явилися і у середній її течії.

Окрема група оселилась у Східній Пруссії, яка у той час знаходилася під владою Польщі, а через деякий час стала самостійною державою. Більшість цих переселенців у 1723 році переселилася у Польщу, деякі повернулися до Голландії.

Польськими підданими менноніти Західної Пруссії були понад два століття. У 1772 році більша частина території, на якій вони мешкали, перейшла під владу Пруссії, тобто вони стали пруськими підданими.

Фрідріх II, король Пруссії підтвердив усі привілеї, які мали менноніти у Польщі. Та після його смерті (1786), меннонітів знову почали гнобити, позбавляючи пільг і примушуючи нести військову службу (хоча їх релігія не приймає війни). Усе це змусило їх знов шукати гостиннішу країну для поселення. Так вони з'явилися на наших теренах. Менноніти заснували поселення (колонії) на Хортиці та на «Молочних водах» – на території теперішніх Мелітопольського, Приазовського, Токмацького, Веселівського та Якимівського районів.

ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Браун П.Я. (сост.) Кто такие меннониты: Краткий исторический очерк. 2-е испр. доп. изд. – Гальбштадт: Радуга, 1915. – 77 с.
2. Штах Я. Очерки из истории и современной жизни южно-русских колонистов. – М.: Т-во типографии А.И. Мамонтова, 1916. – 266 с.
3. Friesen J. Mennonites Churches and Religious Development in Russia 1789-1850. – In: Mennonites in Russia. – Winnipeg: Mennonite Heritage Centre, 1989, p. 43-47.
4. Mennonite Historical Atlas. – Winnipeg: Springfield Publishers, 1990. – 133 p.